

Věc C-825/21

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

23. prosince 2021

Předkládající soud:

Cour de cassation (Belgie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

13. prosince 2021

Účastník řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatel):

UP

Odpůrce:

Centre public d'action sociale de Liège

1. Předmět sporu a údaje o něm:

- 1 Dne 24. září 2014 byla navrhovateli zamítnuta žádost o azyl a dne 13. října 2014 mu byl doručen příkaz k opuštění území.
- 2 Dne 16. října 2014 podal navrhovatel proti tomuto zamítavému rozhodnutí žalobu ke Conseil du contentieux des étrangers (Rada pro sporné záležitosti cizinců, Belgie).
- 3 Dne 19. ledna 2015 podal navrhovatel žádost o povolení k pobytu ze zdravotních důvodů.
- 4 Dne 8. června 2015 byla jeho žádost prohlášena za přípustnou a bylo mu vydáno osvědčení o registraci k pobytu (povolení k přechodnému pobytu). Centre public d'action sociale de Liège (Středisko státní sociální pomoci v Lutychu, Belgie) mu následně přiznalo finanční sociální podporu.
- 5 Dne 22. července 2015 Rada pro sporné záležitosti cizinců zamítla žalobu proti zamítavému rozhodnutí ze dne 24. září 2014.

- 6 Dne 20. dubna 2016 prohlásil Office des étrangers (Cizinecký úřad, Belgie) žádost o povolení k pobytu ze zdravotních důvodů za neopodstatněnou. Navrhovateli tudíž již nebylo vydáno osvědčení o registraci k pobytu (povolení k přechodnému pobytu).
- 7 Navrhovatel podal proti tomuto rozhodnutí žalobu k Radě pro sporné záležitosti cizinců, která nemá odkladný účinek.
- 8 Centre public d'action sociale de Liège (Středisko státní sociální pomoci v Lutychu, Belgie) mu s účinností ode dne 1. května 2016 odňalo poskytovanou finanční sociální podporu.
- 9 Tribunal du travail de Liège (pracovní soud prvního stupně v Lutychu, Belgie) rozsudkem ze dne 7. listopadu 2016 zamítl žalobu, kterou navrhovatel podal proti tomuto rozhodnutí o odnětí sociální podpory.
- 10 Dne 15. března 2017 Cour du travail de Liège (pracovní soud druhého stupně v Lutychu, Belgie) zamítl odvolání podané navrhovatelem proti uvedenému rozsudku.
- 11 Pracovní soud druhého stupně v Lutychu dospěl v podstatě k závěru, že účinnost příkazu k opuštění území doručeného před podáním žádosti o povolení k pobytu ze zdravotních důvodů byla sice pozastavena, avšak tento příkaz znovu nabyl plné účinnosti poté, což již nebyla přiznána osvědčení o registraci k pobytu. Navrhovatel, který již na území Belgie nepobývá oprávněně, tudíž již nemá nárok na dotčenou sociální podporu.
- 12 V řízení o kasačním opravném prostředku proti tomuto rozsudku nyní Cour de cassation (Kasační soud, Belgie) pokládá otázku Soudnímu dvoru.

2. Dotčená ustanovení:

Unijní právo

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí

- 13 Článek 6, obsažený v kapitole II, nadepsané „Ukončení neoprávněného pobytu“, stanoví:

„Rozhodnutí o navracení

1. Členské státy vydají rozhodnutí o navracení každému státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na jejich území, aniž jsou dotčeny výjimky uvedené v odstavcích 2 až 5.

[...]

4. Ze solidárních, humanitárních nebo jiných důvodů mohou členské státy kdykoliv rozhodnout o udělení autonomního povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu státnímu příslušníku třetí země, který neoprávněně pobývá na jejich území. V tomto případě se rozhodnutí o navrácení nevydává. Bylo-li již rozhodnutí o navrácení vydáno, zruší se nebo pozastaví na dobu platnosti povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu.

[...]

- 14 Článek 8 nadepsaný „Vyhoštění“ stanoví:

„1. Členské státy přijmou veškerá opatření nezbytná k výkonu rozhodnutí o navrácení, jestliže nebyla poskytnuta lhůta k dobrovolnému opuštění území v souladu s čl. 7 odst. 4 nebo jestliže povinnost návratu nebyla během lhůty pro dobrovolné opuštění území poskytnuté podle článku 7 splněna.

[...]

6. Členské státy zavedou účinný systém pro sledování nuceného navrácení.“

Vnitrostátní právo

Loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale (belgický organický zákon ze dne 8. července 1976 o střediscích státní sociální pomoci)

- 15 Článek 1 stanoví:

„Každý má právo na sociální podporu. Účelem této podpory je umožnit každému vést život slučitelný s lidskou důstojností.

S cílem zajistit tuto podporu za podmínek stanovených tímto zákonem se zřizují střediska státní sociální pomoci.“

- 16 Článek 57 stanoví:

„Odstavec 1. Aniž jsou dotčena ustanovení článku 57b, je úkolem střediska státní sociální pomoci zajistit osobám a rodinám podporu, kterou jim má poskytnout správní celek.

[...]

Tato podpora může být materiální, sociální, lékařská, zdravotně-sociální či psychologická.

Odstavec 2. Odchylně od ostatních ustanovení tohoto zákona jsou úkoly střediska sociální pomoci omezeny na:

1. poskytování naléhavé lékařské pomoci cizím státním příslušníkům, kteří na území království pobývají nelegálně;

[...]

Cizí státní příslušník, který se prohlašuje za uprchlíka a žádá o přiznání postavení uprchlíka, pobývá v království nelegálně, jestliže byla zamítnuta jeho žádost o azyl a dotyčnému cizímu státnímu příslušníku byl doručen vykonatelný příkaz k opuštění území. [...]"

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (zákon ze dne 15. prosince 1980 o vstupu na území, pobytu, usazování a vyhošťování cizinců)

17 Článek 9b stanoví:

„Odstavec 1. Cizí státní příslušník pobývající v Belgii [...] a který trpí takovým onemocněním, které skutečně ohrožuje jeho život nebo tělesnou integritu, nebo které představuje skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení z důvodu, že v zemi jeho původu nebo v zemi, kde pobývá, neexistuje odpovídající léčba, může podat [...] žádost o povolení pobytu v království.“

Arrêté royal du 17 mai 2007 fixant des modalités d'exécution de la loi du 15 septembre 2006 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (královské nařízení ze dne 17. května 2007, kterým se stanoví prováděcí předpisy k zákonu ze dne 15. září 2006, kterým se mění zákon ze dne 15. prosince 1980 o vstupu na území, pobytu, usazování a vyhošťování cizinců)

18 Článek 7 stanoví:

„[...]"

S výjimkou případů uvedených v článku 9b odst. 3 zákona náměstek ministra uloží obci zapsat dotyčnou osobu do registru cizinců a vydat této osobě osvědčení o registraci k pobytu typu A. [...]"

19 Článek 8 stanoví:

„Doba platnosti povolení k přechodnému pobytu a osvědčení o zápisu do registru cizinců vydaných na základě článku 9b zákona je minimálně jeden rok.“

3. Stanovisko navrhovatele:

- 20 Navrhovatel v podstatě tvrdí, že osvědčení o registraci k pobytu poskytuje osobě, která žádá o povolení pobytu ze zdravotních důvodů, oprávnění k pobytu, byť dočasné a nejisté, a je s ním tudíž spojeno implicitní zrušení dříve doručeného příkazu k opuštění území. Napadený rozsudek tedy podle navrhovatele nemohl být založen na tomto příkazu k opuštění území jako důvodu k rozhodnutí, že navrhovatel pobývá ve sporném období od 1. května do 2. listopadu 2016 na belgickém území neoprávněně a že podle čl. 57 odst. 2 zákona ze dne 8. července 1976 má nárok pouze na naléhavou lékařskou pomoc.

4. Posouzení Kasačního soudu:

- 21 Podle čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/115 členské státy vydají rozhodnutí o navrácení vůči každému státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na jejich území.
- 22 V souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 2008/115 mohou členské státy ze solidárních, humanitárních nebo jiných důvodů kdykoliv rozhodnout o udělení autonomního povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu státnímu příslušníku třetí země, který neoprávněně pobývá na jejich území, a bylo-li již v takovém případě rozhodnutí o navrácení vydáno, zruší se nebo pozastaví na dobu platnosti povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu.
- 23 Článek 8 odst. 1 této směrnice stanoví, že členské státy přijmou veškerá opatření nezbytná k výkonu rozhodnutí o navrácení.
- 24 Soudní dvůr v rozsudku ze dne 19. června 2018, Gnandi (C- 181/16, EU:C:2018:465) rozhodl, že příkaz k opuštění území vydaný Office des étrangers de Belgique (Cizinecký úřad, Belgie) státnímu příslušníkovi třetí země poté, co byla zamítnuta jeho žádost o mezinárodní ochranu, představuje rozhodnutí o navrácení ve smyslu čl. 3 bodu 4 směrnice 2008/115/ES.
- 25 Ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 15. února 2016, N. (C- 601/15 PPU, EU:C:2016:84), předkládající soud Conseil d'État des Pays-Bas (Státní rada, Nizozemsko) uvedl, že podle jeho vlastní judikatury podáním žádosti o azyl osobou, ve vztahu k níž je vedeno řízení o navrácení, zaniká bez dalšího případné rozhodnutí o navrácení dříve vydané v rámci tohoto řízení. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že v každém případě užitečný účinek směrnice 2008/115/ES vyžaduje, aby řízení zahájené na základě této směrnice, v rámci něhož bylo přijato rozhodnutí o navrácení, mohlo dále pokračovat od stadia, v němž bylo přerušeno z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu, pokud tato žádost byla zamítnuta v prvním stupni; že členské státy jsou povinny neohrožovat dosažení cíle sledovaného posledně uvedenou směrnicí, tedy zavedení účinné politiky pro vyhošťování a dobrovolný návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí; k tomu dodal, že v tomto ohledu jak z povinnosti loajality členských

států zakotvené v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, tak z požadavků na účinnost uvedených zejména v bodě 4 odůvodnění směrnice 2008/115/ES vyplývá, že povinnost, kterou článek 8 této směrnice ukládá členským státům, tedy povinnost provést v případech uvedených v odstavci 1 tohoto článku vyhoštění, musí být splněna v co nejkratší době; a že tato povinnost by nebyla dodržena, pokud by vyhoštění bylo zdržováno tím, že po zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu v prvním stupni by v takovém řízení, jaké je popsáno výše, nemuselo být pokračováno od stadia, v němž bylo přerušeno, nýbrž by bylo vedeno od začátku.

- 26 V projednávané věci má Kasační soud za to, že uplatněný důvod kasačního opravného prostředku vyžaduje výklad článků 6 a 8 směrnice 2008/115/ES.
- 27 Před vydáním rozhodnutí se tedy rozhodl položit Soudnímu dvoru následující otázku.

5. Předběžná otázka:

- 28 Cour de cassation (Kasační soud, Belgie) přerušuje řízení, dokud Soudní dvůr neposkytne odpověď na následující předběžnou otázku:

Brání články 6 a 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí vnitrostátnímu právnímu ustanovení, podle kterého vydání povolení zakládajícího oprávnění k pobytu v rámci posuzování žádosti o povolení k pobytu ze zdravotních důvodů, které bylo s ohledem na výše uvedená kritéria prohlášeno za přípustné, znamená, že příslušník třetí země má po dobu posuzování této žádosti oprávnění k pobytu, byť dočasné a nejisté, a že s vydáním takového povolení je tudíž spojeno implicitní zrušení dřívějšího rozhodnutí o navracení vydaného v rámci azylového řízení, s nímž je prvně uvedené povolení neslučitelné?